

Activiteitenplan

Park Berkenrhode

Wekerom

Activiteitenplan

Park Berkenrhode

Wekerom

Titel	Activiteitenplan Park Berkenrhode Wekerom
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	31 augustus 2020
Status	versie 4

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

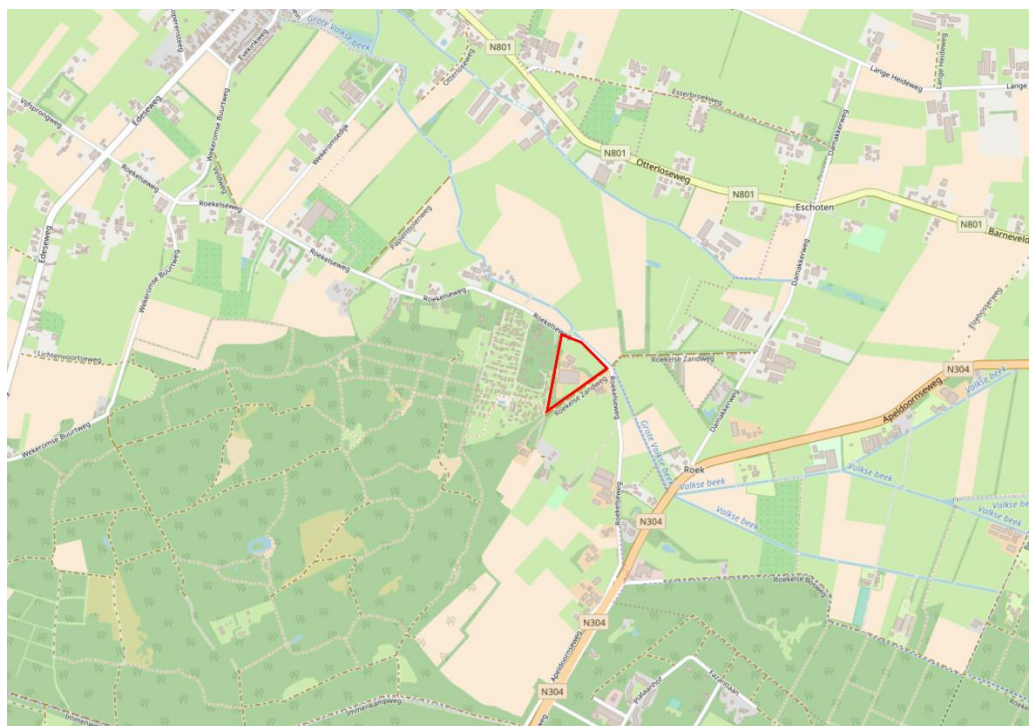
Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Plangebied	1
1.3	Werkzaamheden	5
1.4	Werkwijze	5
1.5	Planning	5
1.6	Termijn	5
2	Onderzoeksmethoden	6
2.1	Vleermuizen	6
2.2	Huismus	6
3	Resultaten vleermuizen	7
3.1	Voorjaar 2018	7
3.2	Najaar 2018	8
3.3	Voorjaar 2020	9
4	Resultaten Huismus	10
5	Verbodsbepalingen	11
5.1	Gewone dwergvleermuis	11
5.2	Huismus	11
6	Effectanalyse en maatregelen Gewone dwergvleermuis	12
6.1	Effecten Gewone dwergvleermuis	12
6.2	Mitigatie Gewone dwergvleermuis	12
6.2.1.	<i>Ontzien kwetsbare perioden</i>	12
6.2.2.	<i>Werende maatregelen</i>	12
6.2.3.	<i>Tijdelijke voorzieningen</i>	12
6.2.4.	<i>Permanente voorzieningen</i>	15
6.3	Staat van instandhouding	15
7	Effectanalyse en maatregelen Huismus	16
7.1	Effecten Huismus	16
7.2	Mitigatie Huismus	16
7.3	Tijdelijke voorzieningen	16
7.4	Permanente voorzieningen	18
7.5	Staat van instandhouding	18
8	Overzicht maatregelen	19
9	Belangenafweging	20
9.1	Gewone dwergvleermuis	20
9.2	Huismus	20
10	Alternatievenafweging	21
10.1	Alternatieve locatie	21
10.2	Alternatieve wijze van uitvoering	21
10.3	Alternatieve periode van uitvoering	21
11	Literatuur	22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Roekelseweg ten zuidoosten van Wekerom bevinden zich verblijfsrecreatieterrein Park Berkenrhode en een manege (fig. 1). Het voornemen bestaat om de manege te beëindigen en het terrein bij het recreatiepark te voegen. Hiermee is onder meer de sloop van gebouwen gemoeid. Uit de onderzoeken is gebleken dat de gebouwen van belang zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor Gewone dwergvleermuis en Huismus. Het te realiseren plan leidt tot aantasting van deze functionaliteit. Om de functionaliteit voor de twee soorten op lange termijn te borgen dienen passende maatregelen worden getroffen. De maatregelen en het effect daarvan zijn uitgewerkt in dit activiteitenplan.

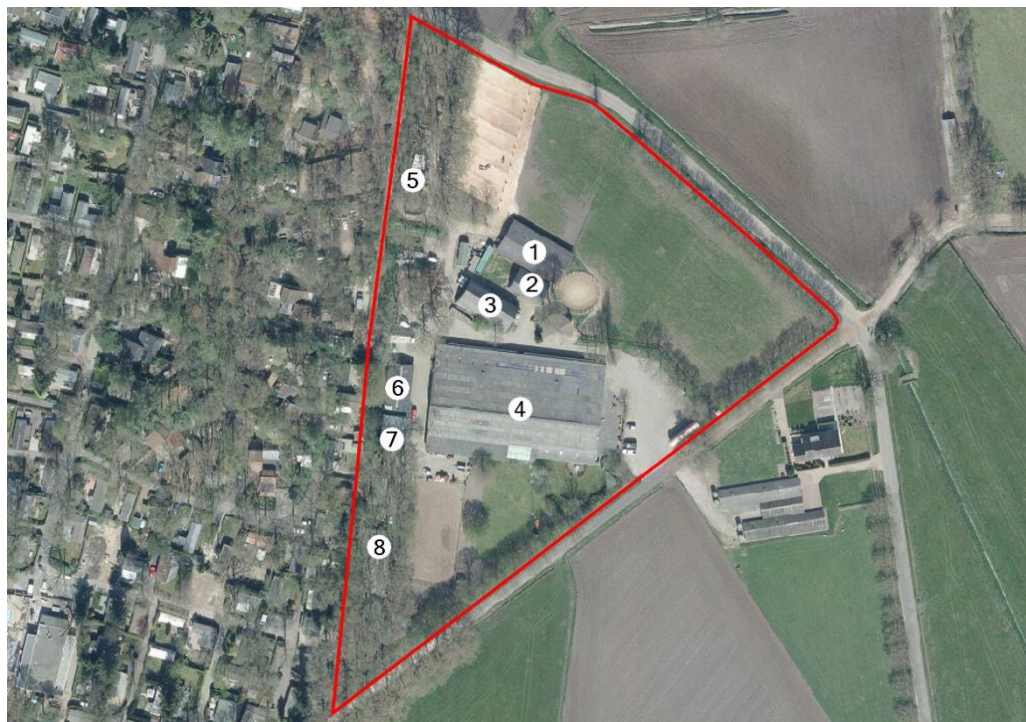

Figuur 1. Buitengebied van Wekerom met globale ligging plangebied (rood).

1.2 Plangebied

Het recreatiepark en de manege liggen op de grens van de Veluwe en de Gelderse Vallei nabij Wekerom (fig. 1 & 2). Het landbouwgebied dat aan de terreinen grenst is relatief open met grote percelen, maar ook regelmatig singels en veel erfbeplanting. Oppervlaktewater speelt een kleine rol in het gebied. De meeste kavels beschikken over droge greppels, maar vanaf de Veluwe lopen ook kleine beken door het gebied, onder meer langs de manege. Het gaat om de gerationaliseerde Grote Valkse Beek die het karakter heeft van een stromende sloot. Op de manege is geen oppervlaktewater aanwezig. De manege heeft het karakter van een boerenerf met een kleine boerderijwoning, enkele stallen en schuren en een groot manegegebouw. Langs de grens met het recreatiepark staan ook enkele recreatieverblijven. Verder bestaat het erf

voornamelijk uit weiland. Op de grens met het park loopt een strook met oudere eiken en rond het terrein ligt een wal met jong gemengd bosplantsoen erop. Verder staan verspreid in plangebied nog bomen en struiken, waaronder een oudere bomenrij langs de inrit.

Figuur 2. Manegeterrein met plangrens (rood) met links Park Berkenrhode.

De gebouwen zijn op verschillende wijze geconstrueerd. Hieronder volgt een korte schets per gebouw die correspondeert met de nummering in figuur 2.

Gebouw 1 is een relatief moderne paardenstal uit 1985 met enkelvoudige betonnen en houten wanden en een golfplaten dak zonder beschot. Het gebouw is goed toegankelijk voor fauna.

Gebouw 2 is de oorspronkelijke woning uit 1920 met bakstenen gevels en een pannendak. Vermoedelijk is geen spouw aanwezig, maar mogelijk is de woning aan de binnenzijde geïsoleerd. In de gevel is geen spouwventilatie aanwezig. De ruimte onder de pannen is toegankelijk voor fauna.

Gebouw 3 is een relatief oude stal met zolder uit 1950 met enkelvoudige deels houten en deels gemetselde gevels. Het dak is bedekt met golfplaten zonder beschot. Verschillende platen missen, waardoor de zolder zeer open en toegankelijk is voor fauna.

Gebouw 4 wordt gevormd door het manegegebouw dat uit 1975 stamt. De grote hal bestaat grotendeels uit een rijbak. Kleine gedeelten van het gebouw hebben de functie van stal en woning. Aan de zuidzijde is een afdak

aangebouwd. Het dak is bedekt met golfplaat. Ter hoogte van de stal en het woongedeelte is een beschot van isolatieplaat aangebracht. Boven de rijbak is het dak enkel. De gevels bestaan uit gemetselde betonblokken. Er is geen spouw aanwezig, maar mogelijk zijn de betonblokken hol. De ruimte onder het dak lijkt toegankelijk voor fauna.

Gebouw 5 is een oud vakantieverblijf van plaatmateriaal en een bitumen dak. Er is geen spouw aanwezig. De woning is niet toegankelijk voor fauna.

Gebouw 6 is een betrekkelijk nieuwe paardenstal die is opgebouwd uit enkellaagse, houten wanden en een golfplaten dak zonder beschot. Het gebouw is goed toegankelijk voor fauna.

Gebouw 7 is een carport met houten wanden en een golfplaten dak. Alle onderdelen zijn enkelwandig. Het gebouw is goed toegankelijk voor fauna.

Gebouwen 8 zijn drie oudere vakantieverblijven met gevels van plaatmateriaal en schrootjes. Het dak is met bitumen bedekt. De gebouwen beschikken niet over een spouw. De gebouwen zijn niet toegankelijk voor fauna.

Figuur 3 t/m 10. Gebouwen op het terrein met van links naar rechts achtereenvolgens gebouw nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 & 7, 8 en 9. Figuur 10 geeft een beeld van het manegeterrein.

- 1.3 Werkzaamheden De werkzaamheden bestaan uit het slopen van alle bebouwing en het rooien van de meeste begroeiing op het terrein met uitzondering van de strook eiken tussen het park en de manege en de houtsingel rond het manegeterrein.
- 1.4 Werkwijze De sloop gebeurt op reguliere wijze waarbij de gebouwen worden gestript met behulp van sloopkranen.
- 1.5 Planning Voor de reconstructie van het terrein is een bestemmingsplanwijziging nodig. De planning van het project is afhankelijk van de doorlooptijd van deze procedure. De start van de fysieke sloop vindt op zijn vroegst plaats voor het broedseizoen van 2021. De nieuwbouw start direct volgend op de sloop.
- 1.6 Termijn De ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 5 jaar.

2 Onderzoeksmethoden

2.1 Vleermuizen

Het terrein is in 2018 viermaal bezocht in de periode van april tot september. De focus van het vleermuisonderzoek lag in het voorjaar op zomer- en kraamverblijven en in het najaar op paarverblijven van vleermuizen. De voorjaarsbezoeken vonden plaats in de twee uur na zonsondergang of de twee uur voor zonsopgang. De najaarsbezoeken begonnen later op de avond in verband met de balts die later op de avond begint. In het voorjaar van 2020 is de locatie 's avonds tweemaal aanvullend bezocht met betrekking tot laatvlieger.

Het onderzoek is uitgevoerd door de heer M. Bleijerveld. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van twee *bat detectors*, namelijk een Peterson D240x en een Elekon Batlogger M. Het laatste apparaat maakt van alle geluidswaarnemingen een hoogwaardige opname voor een geluidsanalyse met het programma Batscope. Verder is warmtebeeldkijker gebruikt.

Details onderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuizen						
Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
06-06-2018	Kraamverblijven	Ochtend	03:00-05:15	12°C	0 Bft	Onbewolkt
05-07-2018	Kraamverblijven	Avond	22:00-24:00	18°C	0 Bft	Onbewolkt
03-09-2018	Paarverblijven	Avond	21:20-23:20	21°C	0 Bft	Bewolkt
20-09-2018	Paarverblijven	Avond	20:45-22:45	19°C	2 Bft	Onbewolkt
01-06-2020	Kraamverblijven	Avond	21:55-23:55	19°C	0 Bft	Lichtbewolkt
27-06-2020	Kraamverblijven	Avond	22:00-24:00	18°C	0 Bft	Bewolkt

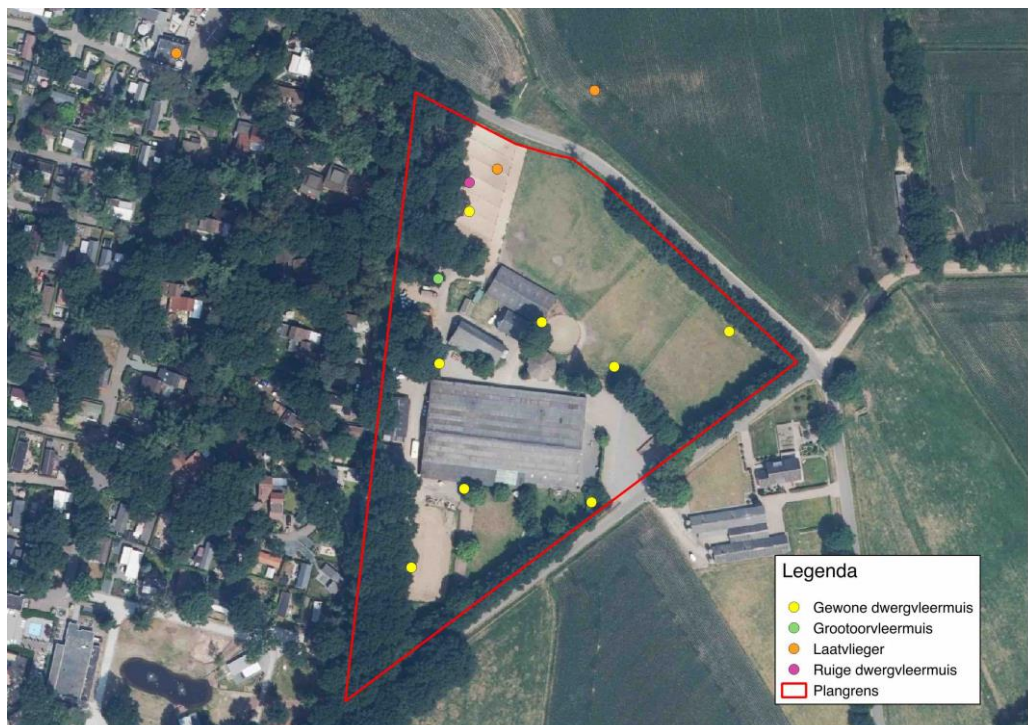
2.2 Huismus

Het onderzoek naar nestplaatsen van Huismus is uitgevoerd 09 april en 05 mei 2020. Het bezoek had een duur van twee uur en ving een uur na zonsopgang aan. Er is gelet op nestindicerend gedrag, zoals zangposten, in- en uitvliegen, alarmeren, nestgeluiden en zichtbaar nestmateriaal. In het onderzoek is gebruikgemaakt van een kijker.

3 Resultaten vleermuizen

3.1 Voorjaar 2018

Tijdens het ochtendbezoek van 6 juni is weinig vleermuisactiviteit vastgesteld (fig. 11). Op het terrein werd gefoerageerd door een enkele Gewone dwergvleermuis, met name langs de eiken aan de westzijde. Tevens kwam hier een foeragerende Grootoorvleermuis langs. Tegen zonsopgang trokken enkele Gewone dwergvleermuizen langs de eiken naar het noorden. Op het terrein is geen zwermgedrag of invliegen waargenomen. Tijdens het avondbezoek op 5 juli verschenen circa twintig minuten na zonsondergang de eerste foeragerende Gewone dwergvleermuizen op het terrein. Gedurende het gehele bezoek waren kleine aantallen foeragerend op het terrein waar te nemen, met name tijdens het eerste uur. Af en toe foerageerde bij de eiken een Ruige dwergvleermuis. Vroeg in het bezoek is een Laatvlieger waargenomen die ten noorden van het terrein langsvloog. Het individu kwam zichtbaar aanvliegen vanuit het oosten. In het tweede uur foerageerde een Laatvlieger enige tijd boven het huisjespark en bij de eiken aan de noordzijde. Er zijn geen uitvliegende of zwermende vleermuizen waargenomen.

Figuur 11. Relevante resultaten van het voorjaarsonderzoek vleermuizen.

3.2 Najaar 2018

Tijdens de najaarsbezoeken baltste een Gewone dwergvleermuis vrijwel permanent langs de eiken aan de westzijde (fig. 12). Zeer regelmatig vloog het dier daarbij even dicht rond de oude woning (gebouw 2). Er zijn geen andere baltsende vleermuizen waargenomen.

Figuur 12. Relevante resultaten van het voorjaarsonderzoek vleermuizen.

3.3 Voorjaar 2020

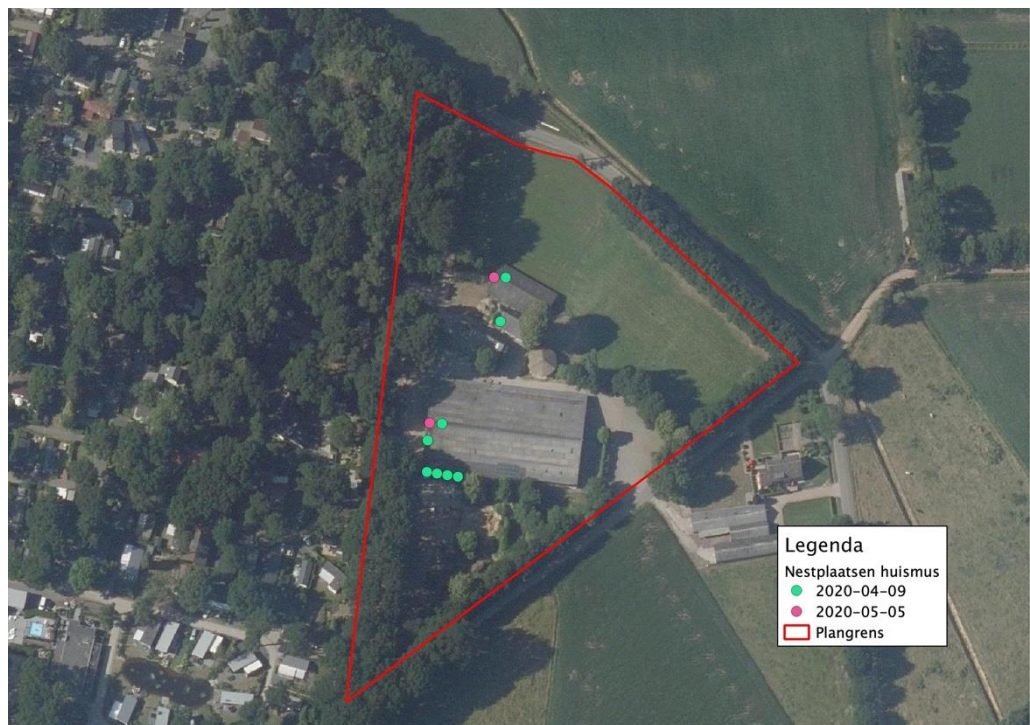
Op beide data vloog er circa een kwartier na zonsondergang één gewone dwergvleermuis uit gebouw 2 (fig. 13). De uitvlieglocatie bevond zich bij de daklijst van de westgevel (noordkant). Op het terrein werd door één tot enkele dieren gevoerd. Laatvlieger is op beide data waargenomen maar pas in het tweede uur. Maximaal één dier foerageerde boven de landbouwpercelen ten noorden van het plangebied en af en toe boven park Berkenrhode. De soort is niet in het plangebied waargenomen. Verder is enkele malen een hoog overvliegende rosse vleermuis waargenomen zonder binding met het plangebied.

Figuur 13. Relevante resultaten van het voorjaarsonderzoek vleermuizen in 2020.

4 Resultaten Huismus

Tijdens het eerste bezoek zijn acht nestplaatsen van huismus vastgesteld (fig. 14). Er was één territorium aanwezig in gebouw 1 en 2 en zes territoria in gebouw 4. Tijdens het tweede bezoek was er veel minder activiteit waar te nemen. Er zijn nog maar twee territoria vastgesteld waarvan één in gebouw 1 en één in gebouw 4. Wel werd er gefoerageerd op het terrein waarbij heen en weer werd gevlogen tussen het manegeterrein en het recreatiepark. Vermoedelijk hebben de mussen de nestplaatsen verplaatst naar het recreatieterrein omdat de manege afgelopen winter leeg is komen te staan. Over het algemeen verdwijnt huismus na één broedseizoen wanneer de bewoning wordt gestaakt.

Figuur 14. Relevante resultaten van het huismussenonderzoek.

5 Verbodsbepalingen

5.1 Gewone dwergvleermuis

In het plangebied was een zomer- en paarverblijf van een Gewone dwergvleermuis aanwezig in gebouw 2. Het is aannemelijk dat het hier om hetzelfde dier gaat. De Gewone dwergvleermuis is beschermd volgens het regime van de Habitatrichtlijn. Door het project verdwijnt een vaste rust- en verblijfplaats. Tevens kunnen dieren die zich in de verblijfplaats bevinden worden verstoord door werende maatregelen voorafgaand aan de sloop. Daarom zijn lid 2 en 4 van artikel 3.5 van toepassing:

"Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen".

"Lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. Voor deze soorten gaat het niet om de vraag of de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding, zoals bij artikel 3.1 lid 5. Elke vorm van verstoring is daarmee ontheffingsplichtig. In een ontheffingsprocedure zal vervolgens getoetst worden of het verstoren van de soort afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan."

"Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen."

5.2 Huismus

De Huismus is beschermd volgens het regime van de Vogelrichtlijn. Door het project verdwijnen acht vaste nestplaatsen van Huismus. Hierdoor wordt artikel 3.1 lid 2 overtreden:

"Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen."

6 Effectanalyse en maatregelen Gewone dwergvleermuis

6.1 Effecten Gewone dwergvleermuis

De ingreep leidt tot verlies van een zomer/paarverblijf van de Gewone dwergvleermuis. De effecten zijn van lokale aard vanwege het geringe aantal betrokken verblijven en omdat in de oudere bebouwing in de omgeving veel meer van dergelijke verblijven zijn te verwachten. Directe verstoring van de voortplanting en sterfte zijn niet aan de orde, omdat de ingrepen gepland zijn buiten de kwetsbare perioden en voor aanvang vleermuiswerende maatregelen worden uitgevoerd. Voorafgaand aan de ingrepen worden tijdelijke voorzieningen voor de functie paarverblijf gerealiseerd en in de nieuwbouw permanente voorzieningen. Door de genomen mitigerende en compenserende maatregelen zijn er geen effecten in tijd en ruimte te verwachten op de beschikbaarheid en het aanbod van verblijfplaatsen voor Gewone dwergvleermuis.

6.2 Mitigatie Gewone dwergvleermuis

Er worden drie maatregelen genomen om negatieve effecten op de soort tijdens en na de uitvoering van het project te voorkomen. Ten eerste vindt de uitvoering buiten de baltsperiode plaats om de voortplanting niet te verstoren. Ten tweede wordt vleermuisvriendelijk gewerkt om eventueel aanwezige dieren de tijd te geven om een alternatief te zoeken. Ten derde worden tijdelijke en permanente voorzieningen in de directe omgeving gerealiseerd om de beschikbaarheid van verblijfplaatsen op de locatie te waarborgen.

6.2.1. Ontzien kwetsbare perioden

De uitvoering van de werende maatregelen is gepland buiten de kwetsbare balts- en winterperiode dat wil zeggen in de tweede helft van oktober of de periode tussen 1 april en 15 augustus.

6.2.2. Werende maatregelen

De betrokken woning beschikt niet over open stootvoegen. Het meest waarschijnlijk is dat de dieren via de daklijsten in verborgen ruimten komen. Het is niet bekend of het gebouw over een spouw beschikt. De volgende vleermuiswerende maatregelen worden voor de sloop genomen:

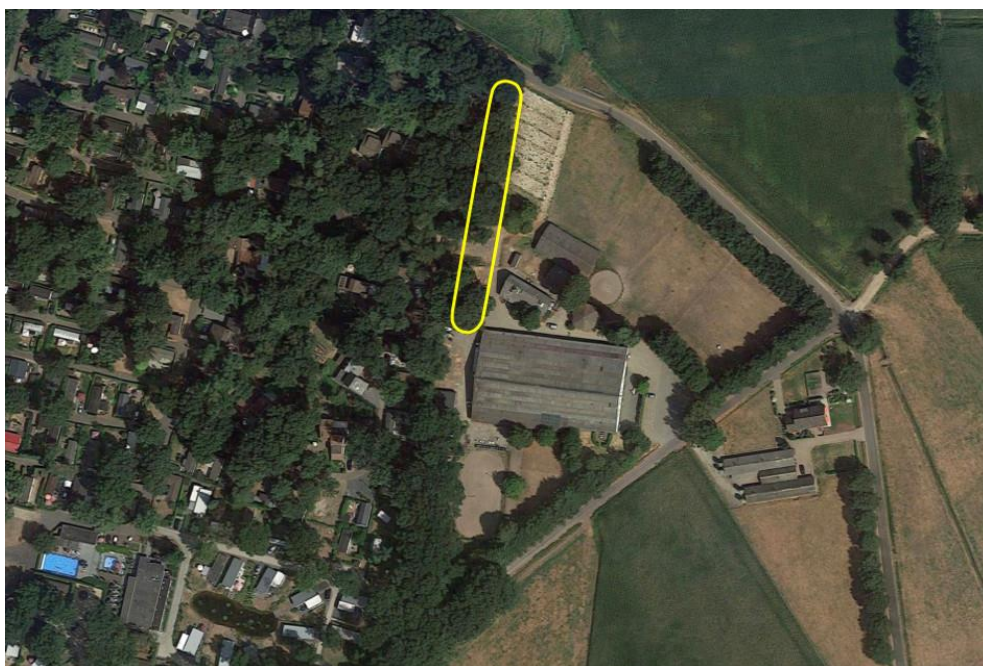
- De dakpannen en daklijsten met een ruimte erachter worden van de woning verwijderd.
- Bij aanwezigheid van een spouw wordt deze aan de bovenzijde opgezet door het verwijderen van lijsten en dergelijke.
- De maatregelen worden in de tweede helft van oktober of de periode van 1 april tot 15 augustus bij een gunstige weersverwachting.
- Na het nemen van bovenstaande maatregelen wordt minimaal drie dagen gewacht met de sloop.
- In de tussentijdse periode bedraagt de avondtemperatuur minimaal 7°C.

6.2.3. Tijdelijke voorzieningen

Op het terrein verdwijnt alle bebouwing waardoor er geen vergelijkbare alternatieven binnen het plangebied beschikbaar zijn. Wel staan langs de westzijde oude eiken met een hoge kale stam die geschikt zijn om tijdelijke kasten aan op te hangen. De locatie is mede geschikt als alternatief omdat de baltsroute langs de eiken liep. Verdeelt over de eiken die langs de baltsroute staan zijn in de eerste helft van april 2020 vier vleermuis kasten van het type Vivara VK-WS-08 opgehangen. De plaatsing is begeleid door een ecooloog (dhr. M. Bleijerveld).

Figuur 15 & 16. Oude eiken langs de westzijde van het plangebied (l) en toe te passen tijdelijke vleermuiskast VK-WS-08(r).

Figuur 17. Locatie vier tijdelijke vleermuiskasten (geel).

6.2.4. Permanente voorzieningen

Als vervanging van het paarverblijf worden minimaal vier voorzieningen in de nieuw te bouwen accommodaties geïntegreerd die geschikt zijn als paarverblijf. De nieuw te realiseren accommodaties zijn nog niet in detail uitgewerkt. Wel is duidelijk dat het noordoostelijke deel van het nieuwe parkdeel een halfopen karakter krijgt met groepsaccommodaties. Afhankelijk van de constructie van deze wat grotere gebouwen worden hier voorzieningen aangebracht zoals bijvoorbeeld een inbouwsteen (igv metselwerk) of een dubbelbeschot (igv houten gevels). De keuze van de voorziening en de locaties ervan wordt begeleid door een ecooloog.

Figuur 18. Inrichtingsschets nieuwe parkdeel met aangewezen locatie (geel) voor permanente voorzieningen voor vleermuizen.

6.3 Staat van instandhouding

De Gewone dwergvleermuis is een algemene soort in zowel het stedelijk gebied als het landelijk en bevindt zich niet op de Rode lijst. Het is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuissoort. Het plangebied speelt slechts een kleine rol in het netwerk van de Gewone dwergvleermuis in het gebied. Op grond van de beschikbare alternatieven, te realiseren voorzieningen en de periode en wijze van uitvoering is een negatief effect op de Gewone dwergvleermuis uit te sluiten.

7 Effectanalyse en maatregelen Huismus

7.1 Effecten Huismus

De ingreep leidt tot verlies van acht nestplaatsen van Huismus. De effecten zijn van lokale aard, omdat het om een relatief klein aantal paren gaat en huismus op de landelijke erven in de omgeving een gewone verschijning is. Directe verstoring van de voortplanting en sterfte zijn niet aan de orde, omdat de ingrepen gepland zijn buiten de broedtijd of omdat tijdig alternatieve nestplaatsen worden geboden. Voorafgaand aan de ingrepen worden tijdelijke voorzieningen voor de functie nestplaats gerealiseerd. In de te realiseren en/of bestaande gebouwen worden permanente voorzieningen opgenomen. Door de genomen mitigerende en compenserende maatregelen zijn er geen effecten in tijd en ruimte te verwachten op de beschikbaarheid en het aanbod van nestplaatsen voor Huismus.

7.2 Mitigatie Huismus

Bij de sloop dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van de broedsels. Dit betekent dat indien de sloop plaats vindt in het broedseizoen (1 maart en 1 september), tijdig vervangende voorzieningen worden aangeboden. Bij sloop in het broedseizoen worden voor aanvang van het broedseizoen de volgende werende maatregelen te worden getroffen:

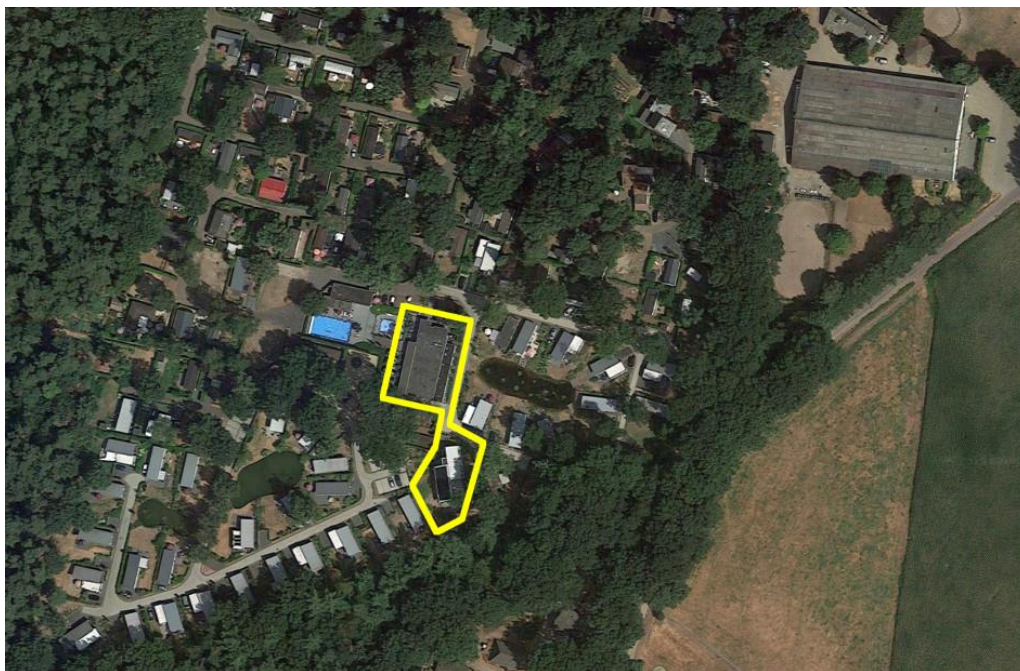
- Van gebouw 2 worden de dakpannen verwijderd of de toegang tot de ruimte onder de dakpannen versperd. De toegangen bevinden zich bij de onderste rij pannen en op de grens van de windveren en de pannen. Als tweede alternatief kan het dak in netten worden gezet.
- Van gebouw 4 worden de toegangen tot potentiële en de bestaande nestplaats afgesloten. De wijze waarop dit gebeurt dient nader te worden bepaald.

7.3 Tijdelijke voorzieningen

Voor de acht bestaande nestplaatsen zijn vierentwintig tijdelijke nestkasten opgehangen. De kasten zijn in de eerste helft van april 2020 geplaatst. Hierdoor hebben ze grotendeels in het broedseizoen van 2020 kunnen meefunctioneren en zijn ze ruim voor het broedseizoen (gewenningsperiode > drie maanden) beschikbaar. De kasten zijn opgehangen aan het restaurant en het Boshuys. Het gaat om twee grotere gebouwen die in elkaars nabijheid staan in een betrekkelijk open deel van het bestaande park. De afstand tot de bestaande nestplaatsen bedraagt circa 100 meter. Aan elk van de twee gebouwen zijn vier driedubbele houten mussenkasten van Vivara bevestigd (NK MU 03/04/05). De plaatsing is begeleid door een ecooloog (dhr. M. Bleijerveld).

Figuur 19. Toe te passen tijdelijke huismussenkast.

Figuur 20. Zuidelijke deel van het bestaande park met de locaties van het restaurant (boven) en het Boshuys (onder) in geel.

Figuur 21. De beoogde locatie voor tijdelijke mussenkasten, het Boshuys.

Figuur 22. De beoogde locatie voor tijdelijke mussenkasten, het restaurant.

7.4 Permanente voorzieningen

De nieuw te realiseren accommodaties zijn nog niet in detail uitgewerkt. Wel is duidelijk dat het noordoostelijke deel van het nieuwe parkdeel een halfopen karakter krijgt met groepsaccommodaties (fig. 17). In deze wat grotere gebouwen worden minimaal zestien voorzieningen geïntegreerd die geschikt zijn als nestplaats voor huismus. De mogelijkheden zijn afhankelijk van de constructie en de gebruikte materialen. Aan de hand hiervan wordt te zijner tijd een keuze voor de voorzieningen gemaakt. In de keuze wordt geadviseerd door een ecooloog.

7.5 Staat van instandhouding

De Huismus is een betrekkelijk gewone soort op de erven in het landelijke gebied rond Berkenrhode. De soort bevindt zich landelijk gezien op de Rode lijst. Het plangebied speelt slechts een kleine rol voor de populatie in het gebied. Op grond van te realiseren voorzieningen en de periode en wijze van uitvoering is een negatief effect op Huismus uit te sluiten.

De huismussenpopulatie in Nederland is sinds het jaar 1970 afgenomen. Toen werd het aantal broedparen geschat op 1 à 2 miljoen. Tussen 1990 en 2000 is het aantal huismussen in Nederland ongeveer gehalveerd. Sinds 2000 lijkt het of het aantal broedparen van de huismus in Nederland gestabiliseerd. Na de merel is de huismus nog steeds de meest algemene broedvogel in Nederland. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

8 Overzicht maatregelen

Algemeen: Ecologische begeleiding door dhr. M. Bleijerveld

Planning	Betreft	Opmerking	Saldo nestplaats huismus	Saldo paarverblijf gewone dwergvleermuis
Uitgangssituatie			8 st.	1 st.
April 2020	Ophangen tijdelijke vleermuiskasten	Compensatie x 4		5 st. (1+4)
	Ophangen nestkasten huismus	Compensatie > x 2	32 st. (8+24)	
Sloop (nader te bepalen, vanaf 2021)	Werende maatregelen		24 (32-8)	4 (5-1)
Nieuwbouw, nader te bepalen	Voorzieningen in nieuwbouw groepsaccommodaties	4 stuks vleermuis 16. stuks huismus	40 (24 + 16)	8 (4+4)
Verwijderen tijdelijk kasten	Kasten worden niet verwijderd, maar kunnen wel verweren en daardoor niet meer bruikbaar worden.		16 (40-24)	4 (8-4)

Planning Werende maatregelen		
	Vleermuis	Huismus/broedvogels
Kritische periode	Paarverblijf: 15 aug - 15 okt Winter: nov. - mrt	Maart - aug
Periode sloop	Periode vleermuis	Periode huismus/broedvogels
jan - feb 2021	15 - 30 okt 2020	n.v.t.
mrt - 15 apr 2021	15 - 30 okt 2020	Feb 2021
15 apr - 15 aug 2021	Na 15 apr 2020 en min. 3 dagen voor sloop	Feb 2021
15 aug - 31 aug 2021	15 apr - 12 aug 2021	Feb 2021
31 aug - 18 okt 2021	15 apr - 12 aug 2021	n.v.t.
18 okt - 30 okt 2021	15 - 30 okt 2021	n.v.t.
nov 2021 - feb 2022	15 - 30 okt 2021	n.v.t.
v.a. mrt 2022	Conform 2021	Conform 2021

9 Belangenafweging

9.1 Gewone dwergvleermuis

Deze herontwikkeling wordt ten aanzien van de Gewone dwergvleermuis uitgevoerd in het kader van het volgende belang, zoals genoemd in het Vrijstellingenbesluit (art 3.8, lid 5) van de Wet Natuurbescherming:

Belang 3) In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Belang 3) Volksgezondheid en dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Volksgezondheid, veiligheid en milieu

De manege die in het plangebied gevestigd was, heeft eind 2018 haar werkzaamheden gestaakt. De bebouwing en het terrein zijn de afgelopen jaren niet tot minimaal onderhouden waardoor het in verval is geraakt. In het plangebied zijn grote hoeveelheden asbest aanwezig, waarvan inmiddels delen zijn beschadigd en sterk verweerd. De opstallen zijn gelegen in het buitengebied, waarbij minimaal zicht is op het terrein. Hierdoor zijn de leegstaande opstallen erg kwetsbaar voor vandalisme en brandstichting. Bij gebouw 1,3 en 4 is er sprake van een acuut milieu- en veiligheidsrisico. De asbesthoudende daken zijn zodanig beschadigd dat restanten op de grond en bodem aanwezig zijn.

Sociale aard

In het buitengebied vinden veel veranderingen plaats. Om hier richting aan te geven heeft de gemeente Ede het Programma Buitengebied vastgesteld. Onderdeel daarvan is hoe om te gaan met vrijkomende bebouwing in het buitengebied; bijvoorbeeld door functiewijziging. Dit met als doel verrommeling van het buitengebied te voorkomen. Het programma buitengebied biedt ruimte aan functiewisseling naar recreatie.

9.2 Huismus

Deze herontwikkeling wordt ten aanzien van Huismus uitgevoerd in het kader van het volgende belang, zoals genoemd in het Vrijstellingenbesluit (art 3.3, lid 4) van de Wet Natuurbescherming:

Belang 1) In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid

Dit belang komt overeen met hetgeen hiervoor is aangegeven ten aanzien van het belang zoals omschreven bij de gewone dwergvleermuis, onder volksgezondheid, veiligheid en milieu.

10 Alternatievenafweging

10.1 Alternatieve locatie

De werkzaamheden zijn locatie specifiek. Er zijn derhalve geen alternatieve locaties voor uitvoering van het plan in beschouwing genomen.

10.2 Alternatieve wijze van uitvoering

De verblijfplaatsen van beschermde soorten bevinden zich deels onder de asbesthoudende daken. Zelfs in een minimale variant waarbij alleen het asbest wordt verwijderd, gaan de meeste aanwezige verblijfplaatsen van de huismus en de gewone dwergvleermuis verloren. Daarnaast zijn de gebouwen zodanig verouderd dat deze niet goed om te bouwen meer zijn naar een nieuwe functie. Er bestaat dan ook geen andere bevredigende oplossing waarbij de verblijfplaatsen behouden kunnen blijven. In de nieuwbouw komen duurzame alternatieve verblijfplaatsen voor de soorten terug, waardoor op lange termijn het negatieve effect verwaarloosbaar is.

10.3 Alternatieve periode van uitvoering

De renovatiewerkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare perioden voor de gewone dwergvleermuis (kraam en winterperiode), en huismus (broedperiode) of er worden vooraf werende maatregelen getroffen. Hierdoor wordt het doden van dieren voorkomen en treden ook geen nadelige effecten op door verlies aan broedmogelijkheid in het plangebied.

De verblijven welke verdwijnen worden vooraf gecompenseerd met alternatieve verblijven binnen het plangebied die bewezen geschikt zijn voor de aangetroffen functies. Deze worden aangebracht voordat de voorzieningen verdwijnen. Na uitvoering van de werkzaamheden zal het gebied daarom wederom geschikt zijn voor de huismus en gewone dwergvleermuis.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat.

11 Literatuur

- Bij12. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. versie 1.0, juli 2017
- Bij12. Kennisdocument Huismus. versie 1.0, juli 2017

